

VWS legt eigen beleid langs de lat



Op presentatie van het eerste Werken aan de Zorg rapport verkozen de deelnemers ook de eerste Zorgheld. Winnaar werd Kees Maquelin (midden. Annie Beute (links) en Lia de Jager (rechts) waren de andere twee genomineerden. (foto: Paul Hilkens)

19 mei DEN HAAG | Op een bijeenkomst van *Werken aan de Zorg* is de eerste uit een zestal onderzoeken naar de resultaten van systeemwijzigingen in de zorg gepresenteerd. Thema van de rapportage is *Kosten & Kwaliteit*. Het rapport beschrijft hoe beleidsmaatregelen de verhouding tussen kosten en kwaliteit kunnen beïnvloeden. Gastvrouw is Ellen Hummel, directrice van Parnassia aan de Monsterseweg. In het oude kerkgebouw op de locatie aan de Montserseweg ontvangt zij een gezelschap zorgprofessionals uit zowel de *care* als de *cure* sector, maar ook managers, bestuurders en beleidsmakers zijn van de partij. Wat vinden zij van de onderzoeksresultaten? Welke lessen trekken zij voor de eigen organisatie?

De deelnemers aan het programma hebben nog een andere, misschien nog wel belangrijkere taak - zij verkiezen vandaag de eerste *Zorgheld*. Een Zorgheld is een zorgprofessional die een uitzonderlijke bijdrage heeft geleverd aan het verbeteren van de zorg. In de weken voorafgaand aan de bijeenkomst hebben drie genomineerde zorgprofessionals persoonlijke campagnes gevoerd. Dit zijn: Kees Maquelin (manager bedrijfsvoering acute psychiatrie, Den Haag), Annie Beute (wijkverpleegkundige, Steenwijk) en Lia de Jager (maatschappelijk werker Huntington-verpleeghuis, Katwijk). De drie zorgprofessionals werken in totaal verschillende segmenten van de zorg, maar wat ze met elkaar gemeen hebben, is dat ze persoonlijk hebben bijgedragen aan een verbetering in de zorg. Gespreksleider Lennart Booij stelt de drie in de gelegenheid om zich aan de deelnemers voor te stellen.

'Een pluim voor de zorgsector'

Maar allereerst neemt men het Kosten & Kwaliteit onderzoek onder de loep. David Ikkersheim geeft een korte presentatie van de resultaten. Hij is van onderzoeksbureau Plexus dat de inventarisaties verricht. Plexus werkt daarbij samen met BKB, het campagnebureau dat verantwoordelijk is voor de communicatie van de onderzoeksresultaten en de evenementorganisatie. BKB coördineert ook de verkiezingen van de zorghelden.

Op basis van een brede consultatie onder bestuurders in de zorg kan worden vastgesteld dat uitgangspunten als vraaggerichte bekostiging, transparantie, selectieve inkoop en de mogelijkheid voor zorgvragers om te kiezen, zorgaanbieders stimuleren om beter te presteren. Tevens brengt het rapport aan het licht dat binnen de zorg grote verschillen bestaan als het gaat om de invoering van 'nieuw' beleid. Desondanks bestaat de algemene behoefte om vast te houden aan de ingezette koers.

Directeur Langdurige Zorg (VWS) Iris van Bennekom neemt namens demissionair minister Klink het rapport in ontvangst. Zij onderschrijft de hoofdconclusies en tekent daarbij aan dat het rapport ook "een pluim voor de zorgsector is". Van Bennekom: 'De zorg maakt grote systeemwijzigingen door en dit rapport laat zien dat zorgaanbieders hier goed op reageren. Maar we zijn er nog niet. Innovatieve zorgaanbieders worden soms nog gefrustreerd door niet passende regelgeving.'

Hoe weerbarstig de praktijk soms kan zijn, blijkt ook uit een plenair debat tussen zes vertegenwoordigers uit verschillende segmenten van de zorg. Op het podium nemen plaats: Berthe de Jong (Sint Maartenskliniek), Marjolein Verstappen (Agis), Ruud Slot (Zorgzaak), Dominique Vijverberg (Interapy), Ron Treffers (Rijnland Ziekenhuis) en Jos de Blok (Buurtzorg Nederland). Zij stellen vast dat de systeemwijzigingen lang niet overal synchroon lopen. Soms kan een bepaald segment het tempo niet bijbenen, in andere gevallen ligt het beleid achter op ontwikkelingen en initiatieven in de praktijk. Uit de discussie blijkt wel dat de nieuwe bekostigingssystematiek meer ruimte geeft voor ondernemersschap. Bovendien, stelt Marjolein Verstappen (Agis), 'komen zorgprofessionals en patiënten steeds meer centraal te staan.'

Maar ogenschijnlijke winst op korte termijn kan op langere termijn wel eens verlies opleveren in een heel ander segment. Zo bekritisieren Ruud Slot (De ZorgZaak) en Jos de Blok (Buurtzorg Nederland) het vermeende succes van de WMO. De Blok: 'We zien dat het overhevelen van zorgtaken naar gemeentes op korte termijn voordeel oplevert omdat sommige zorgtaken gewoon zijn komen te vervallen. Er ontstaan grote verschillen tussen gemeentes. Het is een verschuiving van een probleem, dat straks via een omweg op een andere plaats terugkomt.' De Blok voegt daar aan toe: 'De wetgeving is hierin niet lerend. Experimenten en verbeteringen krijgen daardoor onvoldoende plek.'

And the winner is....

Na dit debat wisselen de verschillende zorgaanbieders in een serie workshops hun *best practices* uit. Daarna is het tijd om de stembus te legen waarin de deelnemers hun stem op de eerste zorgheld hebben gedeponerd. Het is Koos Maquelin die als winnaar uit de bus komt.

Maquelin (53) is manager bedrijfsvoering op het Parnassia Klinisch Centrum Acute Psychiatrie in Den Haag. Acute psychiatrie is een soort intensive care voor mensen in psychische nood. Of, zoals Maquelin het noemt: 'Mensen die behoorlijk in de war zijn'. Meer dan vijftig procent van de patiënten is gedwongen opgenomen. Het gaat om heftige gevallen, aangrijpende situaties. Maquelin zit ruim vijfendertig jaar in het vak.

Voor Koos is iedereen op zijn afdeling een zorgheld. 'Ik wil deze afdeling en de psychiatrie goed neerzetten. Mensen die zorg nodig hebben, kunnen het krijgen. Het is aan de beleidsmakers om dat financieel vorm te geven.'

Prompt de volgende dag kan Maquelin zijn verhaal doen in het programma op 3FM van Giel Beelen, waar hij gebeld wordt door Paul de Leeuw. Het is een mooie afsluiting van de campagne, waarin niet alleen Maquelin, maar ook zijn tegenstrevers Beute en De Jager erin geslaagd zijn om veel publiciteit te genereren.

Na afloop van is er een borrel. 'Is het een nuttige dag geweest?' vraagt stalmeester Booij aan de zaal 'Absoluut', zegt een deelnemer, 'ik ben er voor van vakantie teruggekomen!'